

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การ
แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรสงคราม

Innovative Leadership of School Administrators Affecting the
Learning Organization of Schools Under the Samut Songkhram
Primary Educational Service Area Office

^{1*}จาร์วรรณ กิติจันทร์ Jaruvan Kitichan

^{2**}ปฐมพรณ์ อินทรางกูร ณ ออยุธยา Pathomporn Indrangkura Na Ayudthya

^{3***}วิเชียร อินทรสมพันธ์ Wichian Intarasompun

^{1,2}บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธนบุรี

^{1,2}Graduate School, Thonburi University

³คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

³Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

*First author, e-mail: Jaruvan.k@gmail.com

Corresponding author, e-mail: **dr.pathomporn@gmail.com ***wichian.in@bsru.ac.th

Received September 22, 2025; Revised October 5, 2025; Accepted: March 26, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 3) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม รูปแบบที่ใช้ในการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2567 โดยใช้หลักการคำนวณของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 247 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น เครื่องมือที่ใช้ใน

การวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือด้านการสร้างทีม รองลงมาคือด้านการจัดการทีม นวัตกรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านการให้รางวัลในการสร้างนวัตกรรม 2) ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการมีแบบแผนความคิดอ่าน รองลงมาคือด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถพยากรณ์ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ได้ร้อยละ 83.30 ($R^2 = 0.833$)

คำสำคัญ: จังหวัดสมุทรสงคราม; ประถมศึกษา; ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; องค์การแห่งการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the level of innovative leadership of school administrators, (2) to study the level of learning organization of schools under the Samut Songkhram Primary Educational Service Area Office, and (3) to examine the innovative leadership of school administrators that affects the learning organization of schools under the Samut Songkhram Primary Educational Service Area Office. The research design used is descriptive research. The sample consisted of school administrators and teachers in schools under the Samut Songkhram Primary Educational Service Area Office in the academic year 2024. Using Yamane's formula, a sample size of 247 participants was determined through stratified random sampling based on school size. The research instrument was a questionnaire, and a reliability coefficient of 0.99. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. The findings revealed that (1) the overall innovative leadership of school administrators under the Samut Songkhram Primary Educational Service Area Office was at a high level. The highest mean score was in team building, followed

by innovation team management. The lowest mean score was in providing rewards for innovation. (2) The overall learning organization of schools under the Samut Songkhram Primary Educational Service Area Office was also at a high level. The highest mean score was in mental models, followed by shared vision. The lowest mean score was in the person of mastery. (3) Innovative leadership of school administrators significantly affected the learning organization of schools under the Samut Songkhram Primary Educational Service Area Office at the .01 level. These factors could predict 83.30% of the learning organization of schools ($R^2 = 0.833$).

Keywords: Samut Songkhram Province; Primary Educational; Innovative Leadership; Learning Organization

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาในหลายด้าน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยในยุทธศาสตร์ที่ 2 "การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม" ได้มีการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมนวัตกรรมในทุกภาคส่วนของสังคม นอกจากนี้ ในยุทธศาสตร์ที่ 3 "การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้" ได้เน้นการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและยุคสมัย โดยเฉพาะการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์และกระบวนการเชิงวิจัย ซึ่งมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนาตนเองและสังคมให้มีความยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ทั้งนี้ในการพัฒนาสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีผู้นำที่สามารถขับเคลื่อนนวัตกรรมและสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสถานศึกษา โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคมมีความรวดเร็วและทวีความซับซ้อน การบริหารจัดการที่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนี้ได้จำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีทักษะในการคิดเชิงนวัตกรรม ผู้นำที่สามารถนำแนวคิดใหม่ๆ หรือกระบวนการที่แตกต่างมาปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลสูงสุด (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) เห็นถึงความสำคัญของผู้นำในภาคการศึกษาที่จำเป็นต้องฝึกฝนทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม และสามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาปรับใช้ในการพัฒนาการจัดการภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลสูงสุด เพื่อรองรับความคาดหวังที่เพิ่มขึ้นจากผู้เรียนและสังคมที่มีความ

ต้องการที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในขณะที่เฮนเดอร์ (Hender, 2003) ได้อธิบายภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมว่าเป็นกระบวนการที่ผู้นำต้องสนับสนุนและส่งเสริมการคิดใหม่ๆ การสร้างสรรค์ พร้อมทั้งเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในทีมงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและสร้างคุณค่าที่ยั่งยืน ส่วนความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา เป็นกลไกที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวและพัฒนาได้อย่างยั่งยืน โดยต้องรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่คาดคิด ความยืดหยุ่นในการปรับตัว และการจัดการกับความขัดแย้งที่มีอยู่ภายในสถานศึกษา ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นลักษณะสำคัญที่จะทำให้การเรียนรู้ในสถานศึกษาเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในแง่ของการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ (พิชามญช์ ต่างใจ และคณะ, 2567; รัตนารณ บัญพจน์ และคณะ, 2567) เช่นเดียวกับกับ Senge (1990) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ที่ไม่เพียงแต่การเพิ่มพูนความรู้ของบุคคลในสถานศึกษาเท่านั้น แต่เป็นการสร้างความสามารถในการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มบุคคลเพื่อเพิ่มศักยภาพของสถานศึกษาผ่านนวัตกรรมใหม่ๆ โดยการเรียนรู้ดังกล่าวจะต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่องในทุกระดับของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาและปรับปรุงวิธีการทำงานร่วมกันอย่างยั่งยืน (ฮาตา วิจัยวารณ และคณะ, 2566)

การบริหารจัดการการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านนวัตกรรม โดยมีแนวทางการพัฒนา กลยุทธ์ที่ 4 ซึ่งเน้นการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มืออาชีพ ผ่านการส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและสร้างสรรค์นวัตกรรมสำหรับผู้เรียนในทุก ระดับชั้น นอกจากนี้ยังพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่สอดคล้อง กับ Digital Literacy รวมถึงสมรรถนะครูในด้านต่างๆ เช่น คุณธรรม จริยธรรม และการปฏิบัติงาน ตามหลักธรรมาภิบาล ในขณะที่กลยุทธ์ที่ 5 มุ่งเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการศึกษาผ่าน นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีแนวทางการพัฒนา อาทิเช่น การส่งเสริมและพัฒนาระบบ สารสนเทศให้มีการจัดการและรายงานข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบบริหารจัดการ การศึกษาที่เป็นเอกภาพเพื่อลดภาระงานครูและความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล รวมถึงการ สนับสนุนการจัดหาอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด ทั้งนี้ยังส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาทั้งในและนอก สังกัด เพื่อต่อยอดการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพและ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สูงสุด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม, 2567)

จากสภาพปัญหา ความจำเป็นและความสำคัญของปัญหา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีภายในสถานศึกษา โดยการร่วมมือ ร่วมใจของทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่ง

การเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางต่อผู้บริหารสถานศึกษา ในการนำไปพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของตนเอง ในการวางแผนและสนับสนุนความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน และนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ในการนำไปใช้เป็นข้อมูลการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วย ผู้บริหาร 65 คน ครูจำนวน 580 คน รวม 645 คน กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยมาจากประชากรโดยใช้หลักการคำนวณของยามานะ (Yamane, 1973) โดยให้ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง 247 คน แล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) ด้านการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์

นวัตกรรม 2) ด้านการคัดเลือกคนเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม 3) ด้านการสร้างทีม 4) ด้านการจัดการทีมนวัตกรรม 5) ด้านการให้รางวัลในการสร้างนวัตกรรม 6) ด้านการพัฒนาทักษะ 7) ด้านการค้นหาและทำงานร่วมกับผู้สนับสนุน มีจำนวนทั้งหมด 28 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) โดยกำหนดระดับของแบบสอบถาม ตามแนวทางการสร้างเครื่องมือของลิเคิร์ต (Likert, 1967)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2) ด้านการมีแบบแผนความคิดอ่าน 3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม 5) ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ มีจำนวนทั้งหมด 31 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) โดยกำหนดระดับของแบบสอบถาม ตามแนวทางการสร้างเครื่องมือของลิเคิร์ต (Likert, 1967)

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเครื่องมือตามลักษณะของตัวแปรที่ต้องการศึกษาแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ความถูกต้องของเนื้อหา (Content) และ ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยได้ค่าตามความสอดคล้องมีค่า (IOC: Index of Item – objective Congruence) ได้ค่า 1.00 นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try – out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด เพื่อมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.97 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เท่ากับ 0.99 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.99

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย และส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปให้กับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สมุทรสงคราม หลังจากนั้นเก็บรวบรวมแบบสอบถามดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์และจัดลำดับข้อมูล เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยค่าสถิติ ตามวัตถุประสงค์ มีรายละเอียดดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) 2) วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) 3) วิเคราะห์ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) 4) วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.42	0.70	มาก	3
2. ด้านการคัดเลือกคนเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.37	0.71	มาก	6
3. ด้านการสร้างทีม	4.44	0.71	มาก	1
4. ด้านการจัดการทีมนวัตกรรม	4.43	0.69	มาก	2
5. ด้านการให้รางวัลในการสร้างนวัตกรรม	4.34	0.77	มาก	7
6. ด้านการพัฒนาทักษะ	4.40	0.73	มาก	4
7. ด้านการค้นหาและทำงานร่วมกับผู้สนับสนุน	4.38	0.71	มาก	5
รวม	4.40	0.72	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D.

= 0.72) เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.71) รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการทีมนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.69) ส่วนด้านการให้รางวัลในการสร้างนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.77)

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้	4.44	0.70	มาก	5
2. ด้านการมีแบบแผนความคิดอ่าน	4.48	0.66	มาก	1
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.46	0.67	มาก	2
4. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	4.45	0.70	มาก	3
5. ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ	4.44	0.66	มาก	4
รวม	4.45	0.68	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีแบบแผนความคิดอ่าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.66) รองลงมาได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.67) ส่วนด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.70)

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์อำนาจทำนายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

ตัวแปรทำนาย	b	β	t	p
1. ด้านการพัฒนาทักษะ (X_6)	1.969	.315	5.742**	.000
2. ด้านการสร้างทีม (X_3)	1.621	.255	4.908**	.000
3. ด้านการค้นหาและทำงานร่วมกับผู้สนับสนุน (X_7)	1.991	.242	5.845**	.000
4. ด้านการจัดการทีมนวัตกรรม (X_4)	1.280	.192	3.641**	.000

ตัวแปรทำนาย	b	β	t	p
5. ค่าคงที่ (Constant)	25.723	-	7.735**	.000

$R = .912$ $R^2 = .833$ $R^2_{adj} = .830$, $F = 13.259$,
 $df_1 = 1$, $df_2 = 242$, $Sig. < .000$, $SE_{est.} = 6.569$, $a = 25.723$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรอิสระของงานวิจัย ด้านการพัฒนาทักษะ (X_6) ด้านการสร้างทีม (X_3) ด้านการค้นหาและทำงานร่วมกับผู้สนับสนุน (X_7) และด้านการจัดการทีมนวัตกรรม (X_4) สามารถร่วมกันทำนายตัวแปรความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ได้ร้อยละ 83.30 ($R^2 = .833$) เมื่อปรับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ที่มีค่าเท่ากับ 6.569 ($SE_{est} = 6.569$) พบว่า ปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายตัวแปรความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ได้ถึงร้อยละ 83.00 ($R^2_{adj} = .830$) ส่วนอีกร้อยละ 17.00 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่ไม่นำมาเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาครั้งนี้ ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาทักษะ ($\beta = 0.315$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการสร้างทีม ($\beta = 0.255$) ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถเขียนเป็นสมการทำนายในรูปของคะแนนดิบและสมการในรูปคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการทำนายในรูปของคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{y} = 25.723 + 1.969 (X_6) + 1.621 (X_3) + 1.991 (X_7) + 1.280 (X_4)$$

หรือ

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ = 25.723 + 1.969 ด้านการพัฒนาทักษะ + 1.621 ด้านการสร้างทีม + 1.991 ด้านการค้นหาและทำงานร่วมกับผู้สนับสนุน + 1.280 ด้านการจัดการทีมนวัตกรรม

สมการรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z\hat{y} = 0.315 Zx_6 + 0.255 Zx_3 + 0.242 Zx_7 + 0.192 Zx_4$$

หรือ

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ = 0.315 ด้านการพัฒนาทักษะ + 0.255 ด้านการสร้างทีม + 0.242 ด้านการค้นหาและทำงานร่วมกับผู้สนับสนุน + 0.192 ด้านการจัดการทีมนวัตกรรม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านการสร้างทีม รองลงมา คือ ด้านการจัดการทีมนวัตกรรม ส่วนด้านการให้รางวัลในการสร้างนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างและพัฒนาทีมงานให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในทีม ทำให้ครูและบุคลากรสามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเปิดเผย และสามารถประสานงานกันได้อย่างราบรื่น การสร้างความสัมพันธ์ที่ดียังช่วยลดความขัดแย้งและเพิ่มความไว้วางใจระหว่างสมาชิกในทีม ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างความสามัคคีในทีมได้อย่างชัดเจน โดยการส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน การสร้างแรงจูงใจ และการสนับสนุนให้สมาชิกในทีมตระหนักถึงคุณค่าและบทบาทของตนเองภายในทีม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ทีมสามารถบรรลุเป้าหมายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับวรภัสสรพิชชา โทษมาตร ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างองค์กรนวัตกรรม และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ (วรภัสสรพิชชา โทษมาตร, 2567) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพิชญกร วัฒศิริศักดิ์ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม (พิชญกร วัฒศิริศักดิ์, 2568) จากงานวิจัยดังกล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถสูงในด้านการสร้างทีม การมีทักษะในการเสริมสร้างความร่วมมือ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กร อันเป็นรากฐานของการทำงานเชิงนวัตกรรมอย่างแท้จริง ขณะเดียวกันควรพัฒนาในมิติของด้านการให้รางวัลในการสร้างนวัตกรรมที่ชัดเจน การขาดระบบรางวัลที่ชัดเจน ส่งผลให้เกิดการลดทอนแรงจูงใจและไม่เกิดการต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้นหากผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบการให้รางวัลที่เหมาะสม เช่น การยกย่องเชิดชูเกียรติ การให้โอกาสในการพัฒนาวิชาชีพ หรือสิ่งตอบแทนที่จับต้องได้ จะช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ และทำให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนางาน ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

2. ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านการมีแบบแผนความคิดอ่าน รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ส่วนด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการผลักดันให้บุคลากร

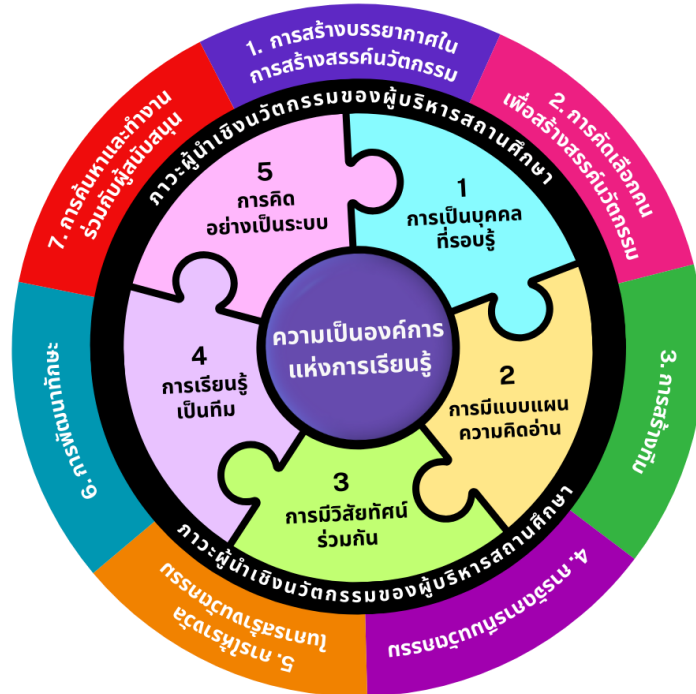
สามารถปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม มีการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้บุคลากรมีความใฝ่รู้ แสวงหาความจริง และเปิดใจต่อแนวคิดใหม่ๆ อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษารับรู้และเข้าใจภาพรวมของการดำเนินงานในสถานศึกษา สามารถใช้ข้อมูลและสถานการณ์จริงในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและวางแผนกลยุทธ์ได้อย่างรอบด้าน ทั้งยังมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนแนวคิดและความเชื่อของบุคลากรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมปัจจุบัน สอดคล้องกับกฤษฎิญา ศรีซังส้ม ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านแบบแผนความคิด ด้านความรู้แห่งตน ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ และด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (กฤษฎิญา ศรีซังส้ม, 2564) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับวันชนก อาจปรุ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคกลาง พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมีแบบแผนความคิด ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้และด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ตามลำดับ (วันชนก อาจปรุ, 2564) จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างกรอบแนวคิดและวิธีการทำงานให้บุคลากรสามารถปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม ตรงกับด้านการมีแบบแผนความคิด ทั้งยังสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง การมีแบบแผนความคิดที่ชัดเจนช่วยให้บุคลากรเข้าใจเป้าหมายร่วมของสถานศึกษาและสามารถปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ขณะเดียวกันควรพัฒนาด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ ซึ่งอาจเกิดจากการไม่ได้รับการพัฒนาและฝึกฝนอย่างเป็นระบบ ในเรื่องการควบคุมอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรมของตนเองภายใต้สถานการณ์ที่ท้าทายหรือตึงเครียด ดังนั้น การพัฒนาด้านนี้สามารถทำได้โดยจัดกิจกรรมอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ การสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ อีกทั้งควรส่งเสริมให้บุคลากรฝึกฝนการควบคุมอารมณ์และบริหารตนเอง โดยผู้บริหารสามารถสนับสนุนการพัฒนาทักษะด้านความฉลาดทางอารมณ์ การตระหนักรู้ตนเอง การจัดการความเครียด และการตัดสินใจอย่างรอบคอบในสถานการณ์ที่ซับซ้อน สร้างระบบรางวัลเพื่อจูงใจบุคลากร ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรมีความมั่นใจและสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งได้แก่ ด้านการพัฒนาทักษะ(X_6) ด้านการสร้างทีม (X_3) ด้านการค้นหาและทำงาน

ร่วมกับผู้สนับสนุน (X_7) และด้านการจัดการทีมนวัตกรรม (X_4) สามารถพยากรณ์ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ได้ร้อยละ 83.30 ทั้งนี้เพราะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผู้บริหาร ครูและบุคลากรสามารถพัฒนาตนเองและทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ มีลักษณะการเป็นบุคคลที่รอบรู้ มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีความคิดอย่างเป็นระบบ ร่วมเรียนรู้เป็นทีม และมีแบบแผนความคิดอ่านที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่สร้างสรรค์ ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและความพึงพอใจแก่ครูผู้สร้างนวัตกรรม ผ่านการมอบรางวัล การให้เกียรติและยกย่องเชิดชูคุณค่า ตลอดจนการตอบแทนที่เหมาะสม ตลอดจนส่งเสริมให้ครูกล้าตัดสินใจในเชิงสร้างสรรค์ โดยสร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่นในทีมงาน อีกทั้งยังให้การช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนและปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งส่งผลให้ครูตระหนักถึงบทบาทของตนในฐานะสมาชิกที่ดีของทีมงาน อันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน สอดคล้องกับเป้าหมายของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนามนุษย์ การสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ และการสร้างคุณค่าเชิงนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืนของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคณิศร ผู้มีทรัพย์ ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คณิศร ผู้มีทรัพย์, 2562) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับไพฑูรย์ ศิริบุรณ์ ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสธร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา คือ ทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ร้อยละ 72.60 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ไพฑูรย์ ศิริบุรณ์, 2565) จากงานวิจัยดังกล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้และความยั่งยืนของสถานศึกษา แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยขอนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

จากภาพอธิบายได้ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามี 7 ประการ ประกอบด้วย 1) การสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์นวัตกรรม 2) การคัดเลือกคนเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม 3) การสร้างทีม 4) การจัดการทีมนวัตกรรม 5) การให้รางวัลในการสร้างนวัตกรรม 6) การพัฒนาทักษะ 7) การค้นหาและทำงานร่วมกับผู้สนับสนุน ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้มี 5 ประการ ประกอบด้วย 1) การเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2) การมีแบบแผนความคิด 3) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม 5) การคิดอย่างเป็นระบบ

บทสรุป

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สมุทรสงคราม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถพยากรณ์ความเป็นองค์การแห่งการ เรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ได้ร้อยละ 83.30

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควร พัฒนาด้านการให้รางวัลในการสร้างนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาแนวทางการให้รางวัล ในการสร้างนวัตกรรม โดยเฉพาะการมอบสิ่งของหรือรางวัลแก่ครูผู้สร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการ จัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ ส่งเสริมให้ครูเกิดความภาคภูมิใจในผลงานที่ ตนเองได้พัฒนาขึ้น

2. จากผลการวิจัยความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควร พัฒนาตนเองในด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ โดยให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความสามารถในการ ควบคุมอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรมของตนเองอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ที่ท้าทายหรือตึงเครียด ทั้งนี้เพื่อให้การตัดสินใจและการบริหารงานเป็นไปด้วยความรอบคอบและมีประสิทธิภาพ

3. จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็น องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ในความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนให้เกิดผลสำเร็จสูงสุด ผู้บริหารควรส่งเสริมและ พัฒนาด้านการคัดเลือกคนเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นสำคัญ โดยการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรที่ มีแนวคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งสนับสนุนการ แสดงออกทางวิชาชีพอย่างเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำแนวคิด ทฤษฎี ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในแบบอื่นๆ มาใช้ในงานวิจัย กับการบริหารงานด้านอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิด ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดอื่นๆ หรือ หน่วยงานอื่นๆ เนื่องจากความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งของ ความสำเร็จของสถานศึกษา ทางด้านวิชาการและด้านการบริหารจัดการ

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนกับปัจจัยอื่นๆ ปรับ ประยุกต์ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละแห่งและเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กฤติญา ศรีซังส้ม. (2564). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2”. *วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- คณิตศร ผู้มีทรัพย์. (2562). “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 จังหวัดภูเก็ต”. *การศึกษาค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธาดา วิภัยวารณ และคณะ. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร. *Journal of Modern Learning Development*, 8(7): 98-11.
- พิชามญชู่ ต่างใจ และคณะ. (2567). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. *Journal of Modern Learning Development*, 9(7): 399-414.
- พิชณุกร เวทีศิริศักดิ์. (2568). “การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5”. *สารนิพนธ์ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ ศิริบุรณ์. (2565). “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1”. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- รัตนารณ บัญพจน์ และคณะ. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 9(2): 1903-1914.
- วรภัตสรพิชชา โปธมาตร. (2567). “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3”. *การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- วันชนก อาจปฐ. (2564). “แนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคกลาง”.

- วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. (2567). *แผนปฏิบัติการประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2567*. สมุทรสงคราม: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560
– 2579*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุกัญญา แซ่มซ้าย. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Hender, J. (2003). *Innovation Leadership, Role and Key Imperatives*. London: Grist.
- Likert, R. (1967). *The human organization: It's management and value*. New York:
McGraw - Hill.
- Senge, P. M. (1990). *The Fifth Discipline, The Art and Practice of the Learning
Organization*. New York: Currency Doubleday.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis. (3rd ed.)*. New York: Harper
and Row.

